

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

PROJESİ

2017 YILI FAALİYET RAPORU

2018
ANKARA

ÖNSÖZ

İçinde bulunduğumuz yüzyıl birçok teknolojik imkânı insanlığın hizmetine sunarken, bir yandan da insanlığın ortak değeri olarak kabul edilen çevreden geri getirmesi zor, hatta imkânsız olan varlıkları da alıp götürmektedir. Ülkemizde hızlı ekonomik büyüme, kentleşme, nüfus atışı ve refah seviyesinin yükselmesi giderek artan miktarda atık üretimine yol açmaktadır. Bu atıklar insan ve çevre sağlığı açısından potansiyel tehlike oluşturmakta, atıkların çevreye zarar vermeden geri kazanımı ya da bertaraf edilmesi başta çevre ve insan sağlığı olmak üzere ekonomiyi de yakından ilgilendirmektedir.

Ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine daha büyük bir hızla ulaşması ve sanayi sektörümüzün uluslararası rekabet gücünün artması çevre dostu teknolojilere geçişi ile mümkün olabilecektir. 2023 yılı hedeflerimiz doğrultusunda; temiz üretim ilkeleri çerçevesinde sıfır atığa ulaşmak adına atıkların geri kazanım oranının en üst seviyeye çıkarılması için atık yönetimi alanındaki çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Geleceğimize yönelik belirleyeceğimiz somut hedeflerimizin başarılı bir şekilde hayata geçirilerek 2023'e doğru yola emin adımlarla devam etmemiz konusunda müşterek iş birliği içerisinde olmamızın önemi büyüktür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
SIFIR ATIK NEDİR?	2
SIFIR ATIK PROJESİNİN DOĞUŞU	3
SIFIR ATIK PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	
1. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI'NDA SIFIR ATIK YÖNETİMİ SİSTEMİNİN UYGULANMASI	4
1.1. Odak Noktası.....	5
1.2. Mevcut Durumun Belirlenmesi	6
1.3. Planlama	8
1.4. İhtiyaçların Belirlenmesi Ve Temini	10
1.5. Eğitim.....	12
1.6. Uygulama.....	13
1.7. Raporlama Ve Takip	24
2. SIFIR ATIK YÖNETİMİ EYLEM PLANI'NIN HAZIRLANMASI	28
3. SIFIR ATIK UYGULAMA REHBERİ'NİN HAZIRLANMASI	30
4. SIFIR ATIK BİLGİLENDİRME MATERYALLERİNİN HAZIRLANMASI	31
5. EĞİTİM FAALİYETLERİ	32
6. SIFIR ATIK PROJESİ İNTERNET SİTESİ'NİN KURULMASI	33

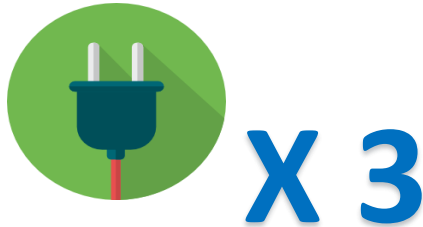
GİRİŞ

Doğal kaynaklar, küresel ekonominin işleyişini ve yaşam kalitesini desteklemektedir. Bu kaynaklar yakıtlar, mineraller ve metaller gibi ham maddeler ile birlikte gıda, toprak, su, hava, biokütle ve ekosistemleri de içermektedir. İyi işleyen bir ekonomi, doğal kaynakların ve ham maddelerin kesintisiz akışına bağlıdır.

Sanayi devrimine bağlı olarak ortaya çıkan teknolojik yenilikler ile birlikte artan nüfus ve şehirleşme, yaşam standartlarının ve tüketim alışkanlıklarının farklılaşmasına yol açar; sonuçta da geçmişe nazaran daha çok atığın oluşmasına neden olur. Bu durum aynı zamanda, başta doğal kaynakların tükenmesi ve iklim değişikliği gibi hususlar olmak üzere tüm canlıları tehdit edecek boyutlara varan hava, su ve toprak kirliliğine neden olur.

Kaynakların sürdürülebilir ve verimli bir şekilde yönetimi, günümüzde kaçınılmaz bir gereklilik durumundadır. 1900 yılına göre bugün,

- Kişi başına enerji tüketimi 3 katına,
- Ham madde kullanımı 2 katına,
- Dünya nüfusu ise 5 katına çıkmıştır.

NEDİR?

“Sıfır Atık”, israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden bertarafı hem maddesel hem de enerji olarak ciddi kaynak kayıpları yaşanmasına neden olmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için sıfır atık prensibi hedef alınmalı ve entegre bir yaklaşımla atıkların yönetimi sağlanmalıdır.

Son yıllarda tüm dünyada bireysel, kurumsal ya da belediye genelinde sıfır atık uygulama çalışmaları yaygınlaşmaktadır.

SIFIR ATIK PROJESİNİN DOĞUŞU

Bakanlığımızca atıkların kaynağında ayrı toplanmasına ilişkin çalışmalar daha öncelere dayanmaktadır. Bu çalışmalarda bireysel bazda, atığın kaynaktan ayrı toplanması çalışmalarının yapılması hedeflenmiş; başta konutlar olmak üzere atıkların kaynaktan ayrı toplanması için eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri öncelikli olmak üzere faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu alanda çalışmaların istenen verime ulaşamaması nedeniyle tüm dünyada hızla yayılan “sıfır atık” anlayışıyla uygulamaya geçilmesi planlanmıştır; böylece atıkların daha yoğun olduğu kamu kurum/kuruluşlarında, alışveriş merkezlerinde, eğitim kurumlarında, hastanelerde kısacası vatandaşların yoğun olarak bulunduğu yerlerde israfın önüne geçilmesi, atık miktarının azaltılması, atıkların kaynağında ayrı toplanması, toplanan atıkların uygun şekilde biriktirilmesi ve geri dönüşümünün sağlanması üzerine çalışmalar başlatılmıştır.

Sıfır Atık Projesinin Bakanlığımızda uygulanmaya başlamasının akabinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin takdirleri ile kendileri projemize öncülük etmiş ve 26.09.2017 tarihinde Sıfır Atık Projesinin Tanıtım Toplantısı yapılarak bu projenin tüm Türkiye'de uygulanmasına ilişkin yola çıkılmıştır.

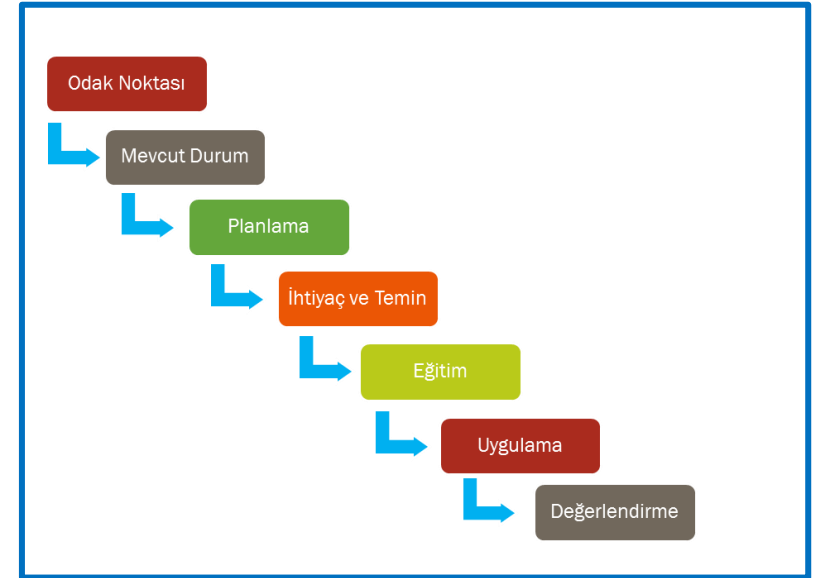
SIFIR
ATIK

PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

1. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI'NDA SIFIR ATIK YÖNETİMİ SİSTEMİNİN UYGULANMASI

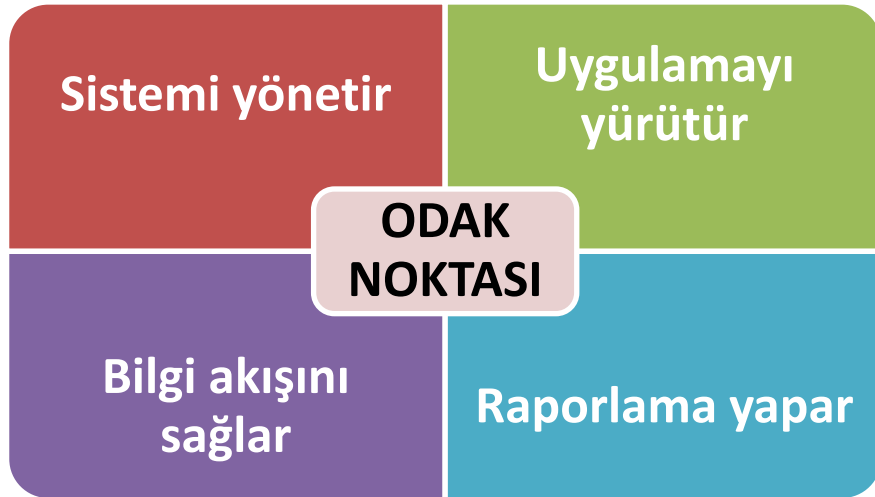
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binası'nda oluşan atıklar için, öncelikli olarak israfın önlenmesi ile kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması, atık oluşumunun kaçınılmaz olduğu durumda ise ilk olarak atık miktarının azaltılması, atıkların kaynağında ayrı toplanarak değerlendirilebilir olan atıkların geri kazanım tesislerine gönderilerek hammadde ya da enerji elde etmek suretiyle ekonomiye katma değer sağlanması, geri kazanılmayan atıkların ise çevre ve insan sağlığına zarar vermeden uygun şekilde bertarafının sağlanması hedeflenerek 2017 yılı itibariyle Sıfır Atık Projesi'nin temelleri atılmıştır.

Hedeflenen ilkeler doğrultusunda yapılacak faaliyetlere ilişkin bir yol haritası belirlenmiş ve planlamalar bu yol haritası doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

1.1. ODAK NOKTASI

Yedi basamaktan oluşan yol haritası kapsamında öncelikli olarak çalışma ekibinde yer alacak kişiler ve bu kişilerin sorumlulukları belirlenmiştir.

Odak noktaları, kurumdaki sıfır atık yönetiminin etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından, sistemin kurulmasından, izlenmesinden, bilgi akışının sağlanmasından sorumludur.

1.2. MEVCUT DURUMUN BELİRLENMESİ

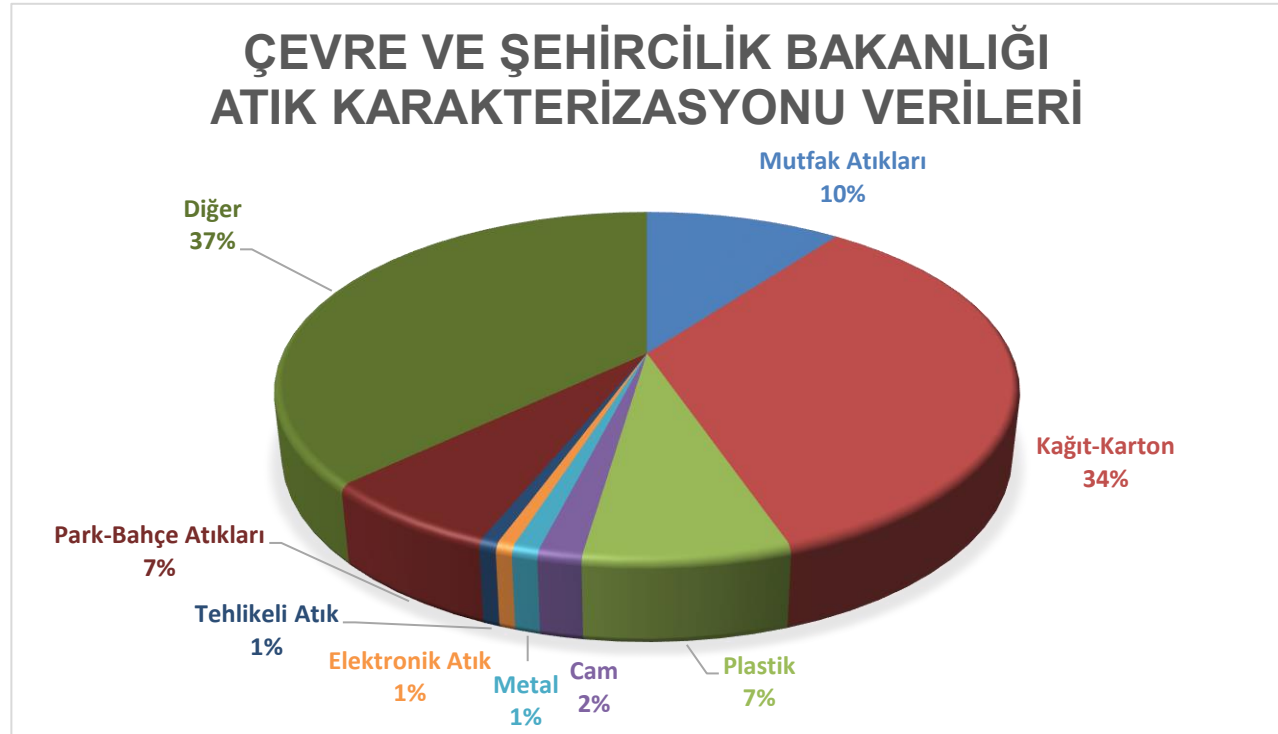

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binası'nda oluşan atıkların:

- Kaynakları,
- Oluşum sebepleri,
- Özellikleri,
- Miktarı,
- Biriktirme, toplama ve taşıma yöntemleri,
- Atık geçici depolama alanları ile
- Atıkların teslim edildiği geri kazanım/bertaraf tesislerine ilişkin bilgileri içeren mevcut atık yönetimi ortaya konulmuştur.

Mevcut durumun tespit edilmesi amacıyla atık karakterizasyonu çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda belirlenen atık türleri;

- Kâğıt-karton atıkları,
- Plastik atıklar,
- Cam atıklar,
- Metal atıklar,
- Yemek artıkları,
- Ekmek artıkları,
- Organik atıklar,
- Ahşap atıkları,
- Tekstil atıkları,
- İri hacimli atıklar,
- Elektronik atıklar,
- Atık pil ve akümülatörler,
- Bitkisel atık yağlar,
- Madeni atık yağlar,
- Ömrünü tamamlamış lastikler,
- Tıbbi atıklar,
- Tehlikeli atıklar,
- Geri dönüşümü mümkün olmayan atıklardır.

1.3. PLANLAMA

Planlama aşamasında, mevcut durum esas alınarak binaya özgü termin planı hazırlanmıştır. Hazırlanan termin planında ihtiyaçların belirlenme ve temin edilme süresine, eğitim takvimine ve uygulamanın başlangıcına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Toplama, taşıma, geçici depolama ve atık yönetimine ilişkin diğer faaliyetlerin ne şekilde, ne zaman, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimatname düzenlenmiştir.

Atık türlerinin tespit edilmesiyle birlikte bilgilendirme afişlerinde ve atıkların biriktirileceği ekipmanlarda kullanılmak üzere, renklerin insanların algısı üzerindeki etkisinden hareketle etkin bir atık yönetimi sağlanması ve uygulamada standarda erişilmesi adına renk skalası oluşturulmuştur. Oluşturulan renk skalasına göre atıkların biriktirileceği poşetlerde;

- Kâğıt-karton atıkları için mavi,
- Plastik atıklar için sarı,
- Cam atıklar için yeşil,
- Metal atıklar için gri,
- Organik atıklar için kahverengi,
- Geri dönüşümü mümkün olmayan atıklar için siyah,
- Tehlikeli atıklar ve elektronik atıklar için şeffaf,
- Ekmek artıkları için mor,
- Yemek artıkları için beyaz renk esas alınmıştır.

Tıbbi atıklar için ise ilgili Yönetmelik gereği poşetlerde kırmızı, kova ve konteynerlerde turuncu rengin kullanılması zorunludur.

1.4. İHTİYAÇLARIN BELİRLENMESİ VE TEMİNİ

Mevcut durumun tespiti ve planlamaya müteakip atık yönetiminde ihtiyaç duyulan kumbaralar, poşetler, biriktirme ve taşıma ekipmanları, konteynerler, eğitim materyalleri, takip çizelgeleri gibi ekipmanlar belirlenmiştir. Bununla birlikte, atıkların geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmeden önce geçici olarak bekletileceği geçici depolama alanı için yer seçimi ve ekipman ihtiyaçları belirlenmiş ve bu alanın mevzuata uygun olacak şekilde teşkil edilmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır.

Atıkların kaynağında ayrıştırılabilmesi adına her bir atık türü için ayrı biriktirmeye imkân sağlayacak şekilde; geri kazanılabilir (kâğıt-karton, plastik, cam ve metal) atıklar için dört bölmeli; organik atıklar ve geri kazanımı mümkün olmayan atıklar için iki bölmeli olmak üzere atık biriktirme ekipmanlarına/atık kumbaralarına ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca çay ocağı, fotokopi odası ve WC'ler için tek bölmeli atık biriktirme ekipmanlarına/atık kumbaralarına ihtiyaç duyulmuştur.

Kurumsal bütünlüğün bozulmaması ve estetik bir görünüm sağlanması amacıyla uygun özelliklere sahip atık kumbaralarının kullanılması tercih edilmiştir. Atık kumbaraları, kullanımı ve boşaltılması kolay, tekerlekli, paslanmaz ve temizlenebilir özellikte olup buldukları yerde hangi atığın hangi kumbarada biriktirileceğine dair renk skalası da dikkate alınarak uyarıcı ifadeler yerleştirilmiştir.

1.5. EĞİTİM

İhtiyaçların belirlenmesinin ardından ekipmanların temin sürecine başlanılmış olup gerekli temin sağlanana kadar eğitim/bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür. Bu amaçla sırasıyla birimlerde belirlenen odak noktalarına, temizlik görevlilerine, geçici depolama alanı sorumlularına, bakım-onarım görevlilerine eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Ekipmanların temin edilip belirlenen alanlara yerleştirilmesinin akabinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binası'nda çalışan tüm personele eğitim verilmiştir.

1.6. UYGULAMA

a. Ofislerde Sıfır Atık

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasının altıncı katı pilot bölge olarak belirlenmiş ve temin edilen ekipmanlar, personelin kolayca ulaşabileceği yerlere yerleştirilerek bu bölgede uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda, katta çalışan personel sayısı da dikkate alınarak koridorlara kağıt, plastik, cam ve metal atıkları için dört bölmeli; organik atıklar ve geri kazanımı mümkün olmayan atıklar için iki bölmeli olmak üzere toplamda altı bölmeli atık biriktirme ekipmanları/atık kumbaraları uygun şekilde yerleştirilmiştir.

Pilot bölgede elde edilen gözlemler sonucuna göre, oluşturulan sistemde birtakım iyileştirmeler de yapılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binası'nın bütün birimlerinde uygulamaya geçilmiştir. Sıfır atık uygulaması ile tüm atıklar, kaynağında ayrı ve sistemli bir şekilde toplanmaktadır.

Ayrıca fotokopi odalarına kâğıt atıkları için, çay ocaklarına organik atıklar (çay posaları) için ve WC'lere havlu peçeteler için tek bölmeli atık biriktirme ekipmanları/atık kumbaraları yerleştirilmiştir.

Atık piller, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gerektiğinden Bakanlığımızda oluşan atık piller için özel olarak tasarlanmış biriktirme ekipmanları koridorlarda personelin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun sayıda yerleştirilmiştir.

b. Yemekhanede Sıfır Atık

Kurum personelinin ortak kullanım alanlarından olan yemekhane birimine kâğıt atıklar, plastik atıklar, cam atıklar, metal atıklar, yemek artıkları, ekmek artıkları, organik atıklar için, her biri ayrı biriktirilecek şekilde bölmeler yerleştirilmiştir.

Yemekhanede oluşan atıklar, atık üreticisi yani yemek yiyen personel tarafından oluşturduğu yerde/kaynağında ayrıştırılarak öncelikli olarak tüm personele yönelik farkındalık ve bilinç oluşturulmaya çalışılmıştır. Oluşturulmaya çalışılan farkındalık ve bilinç ile atıkların kaynağında ayrıştırılması faaliyetini, kişilerin gündelik hayatına yansıtması ve sürdürmesi hedeflenmiştir.

Yemekhane de oluş an yemek ve ek mek artıkları için Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Bakanlığımız arasında protokol imzalanarak yemek ve ek mek artıklarının hayvan bakım ve rehabilitasyon merkezine gönderilmesi sağ lanmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasının yemek hazırlama bölümünde oluşan bitkisel atık yağların ayrı toplanması için yemekhane hazırlama bölümüne bitkisel atık yağ biriktirme ekipmanı temin edilmiştir.

Ayrıca farkındalık ve bilinç oluşturmak amacıyla kurum personellerinin evlerinde biriktirdikleri bitkisel atık yağları getirip bırakabilmeleri için yemekhane giriş kısmına bitkisel atık yağ toplama kumbarası yerleştirilmiştir.

c. Kompost Üretim Merkezi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasında ve yemek hazırlama bölümünde oluşan organik atıklar (meyve-sebze kabukları, çay ocaklarında oluşan çay posaları, bahçedeki çim ve yapraklar) ayrı toplanarak Bakanlığımız yerleşkesinde yer alan Kompost Üretim Merkezi'nde bulunan kompost makinesi ile kompost elde edilmektedir.

Kompost Üretim Merkezi'nde elde edilen kompost Bakanlığımızın yeşil alanlarında toprak şartlandırıcı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız ziyaretçilerine hediye edilmektedir.

d. Tehlikeli Atıklar

Atık elektrikli ve elektronik eşyalar ile tehlikeli atıklar için atık oluşum miktarı ve tehlikelilik özelliği göz önünde bulundurularak bina içinde herhangi bir atık biriktirme ekipmanı temin edilmemiştir. Oluşan atık elektrikli ve elektronik eşyalar ve tehlikeli atıklar, ilgilisi tarafından (bilgi işlem servisi/bakım-onarım sorumluları/personel) şeffaf bir poşet içerisinde kat görevlilerine teslim edilmekte ve kat görevlileri tarafından atık geçici depolama alanına götürülerek atık türüne göre uygun konteynerler içerisinde depolanmaktadır.

e. Sağlık Hizmetleri Birimi Atıkları

Tıbbi atıklar, doğrudan veya aracı hayvanlarla bulaşan, cüzzam, veba, kolera, dizanteri, tüberküloz, kuduz, sıtma gibi hastalıklara sebebiyet verebilen atıklardandır. Bu nedenle hiçbir suretle diğer atıklarla karıştırılmamalı, ayrı olarak toplanması sağlanmalıdır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasında oluşan tıbbi atıklar için Sağlık Hizmetleri Birimine tıbbi atık kovaları, kesici delici atıklar için de kesici delici atık kapları yerleştirilmiştir.

Oluşan tıbbi atıklar, bu konuda özel olarak eğitilmiş ve ilgili Yönetmelikte belirtilen kişisel koruyucu donanıma sahip tıbbi atık görevlisi tarafından diğer atıklardan ayrı olarak toplanmaktadır.

f. Atık Geçici Depolama Alanı

Kaynağında ayrı olarak toplanan atıklar, öncelikle atık geçici depolama alanına daha sonra ise atık türüne göre belirli periyotlar ile geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir. Kaynağında ayrı olarak toplanan atıklar, atık geçici depolama alanında 25 farklı kategoride geçici olarak depolanmaktadır. Geçici depolama ekipmanlarının üzerinde atığa ilişkin bilgilendirici tabelalar bulunmaktadır.

1.7. RAPORLAMA VE TAKİP

Sıfır Atık Yönetim Planı kapsamında yapılan bütün çalışmalar kayıt altına alınmakta olup elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılmaktadır. Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla her katta belirlenmiş olan odak noktaları aracılığıyla uygulama değerlendirmekte olup uygulamadaki eksiklikler ve geliştirilecek taraflar tespit edilmekte bunlara yönelik önlemler alınmaktadır.

2017 YILI AYLARA GÖRE GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI ATIK MİKTARLARI (KG)									
ATIK TÜRLERİ									TOPLAM
AY	KAĞIT	PLASTİK	CAM	METAL	AHŞAP	İRİ HACİMLİ	TEKSTİL	ORGANİK	
OCAK									
ŞUBAT									
MART									
NİSAN									
MAYIS									
HAZİRAN									
TEMMUZ									
AĞUSTOS									
EYLÜL									
EKİM									
KASIM									
ARALIK									
TOPLAM									

a. Atık Miktarları

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasında Sıfır Atık Yönetim Planı doğrultusunda gerçekleştirilen uygulama sonucunda 2017 yılı içerisinde;

- 70 ton kağıt-karton atığı,
- 17 ton plastik atık,
- 4 ton cam atık,
- 2 ton metal atık,
- 1 ton yemek ve ekmek artığı,
- 2,5 ton organik atık,
- 100 kg ahşap atığı,
- 2 kg tekstil atığı,
- 120 kg iri hacimli atık olmak üzere yaklaşık **97 ton tehlikesiz atık;**
- 120 kg elektronik atık,
- 136 kg atık pil,
- 25 kg atık akümülatör,
- 1700 L bitkisel atık yağı,
- 780 L atık motor yağı,
- 110 kg tıbbi atık,
- 1,5 kg atık ilaç,
- 70 kg tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalaj atığı,
- 35 kg tehlikeli maddelerle kontamine olmuş temizleme bezleri ve filtre malzemeleri,
- 70 kg atık toner-kartuş,
- 175 kg atık floresan olmak üzere yaklaşık **3 ton tehlikeli atık** oluşmuştur.

Oluşan tüm atıklar, türlerine göre kaynağında ayrı ve sistemli bir şekilde toplanarak öncelikle atık geçici depolama alanına daha sonra ise belirli periyotlar ile geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

b. Tasarruflar / Kazançlar

Gerçekleştirilen uygulama sonucunda 2017 yılı içerisinde toplanan atıklar ile sağlanan tasarruflar ve kazançlar aşağıdaki şekilde temsil edilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ana Hizmet Binasında Sıfır Atık Yönetim Planı doğrultusunda sadece alışkanlıkların değiştirilmesi ile;

- 1200 ağacın kesilmesi önlenmiş,
- 14 ton sera gazı salınımı azaltılmış,
- 270 varil petrolün ve 7 ton doğal kaynağın kullanımı engellenmiş,
- 500 m³ düzenli depolama alanından tasarruf edilmiş,
- 1 ton kompost, 500 L madeni yağ ve 1700 L biyodizel elde edilmiştir.

2. SIFIR ATIK YÖNETİMİ EYLEM PLANI'NIN HAZIRLANMASI

Sıfır atık yönetimine ilişkin çalışmaların daha verimli ve sistemli olarak yürütülmesi için “Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planının” hazırlanması ihtiyacı doğmuştur. “Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı” sıfır atık yaklaşımının anlaşılmasını sağlamak, mevcut durumu ortaya koymak, hedeflere ulaşmak için eylemleri belirlemek ve tüm kurum/kuruluşlarda aşamalı olarak yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla hazırlanmış olup, sıfır atık yönetimi için bir yol haritası çizmektedir. Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı'nda uygulamaya yönelik hedefler ve bu hedeflere ilişkin eylemler belirlenmiştir.

Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı ile bu uygulamanın 2018 itibariyle aşamalı olarak kamu kurumlarında, belediye hizmet binalarında, askeri birliklerde, terminallerde (havaalanları, otogarlar, tren garları vb.), eğitim kurumlarında (üniversiteler, okullar, yurtlar), alışveriş merkezlerinde, hastanelerde, eğlen-dinlen tesislerinde (oteller, restoranlar vb.) ve büyük iş yerlerinde uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı, 2018 yılından 2023 yılına kadar uygulanacak strateji ve eylemleri içermektedir. Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı, aşamalı olarak başlatılacak ve 2023 yılında tüm Türkiye'de uygulamaya geçirilecektir.

“Gelecek nesillere temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanıldığı, oluşan atığın azaltıldığı, etkin toplama sisteminin kurulduğu, atıkların geri dönüştürüldüğü, bütüncül bir şekilde Sıfır Atık Yaklaşımını özümsemiş bir Türkiye” vizyonu ve “İsrafın önüne geçmek, doğal kaynaklarımızın daha verimli kullanılmasını sağlamak, atığı daha oluşmadan kaynağında önleme veya azaltma yoluna gitmek, değerlendirilebilir atık toplama verimini arttırmak, depolama alanına giden atık miktarını azaltmak” genel amacıyla stratejik hedefler ve söz konusu hedeflere ilişkin olarak eylemler belirlenmiştir. Bu hedefler; toplumun tüm kesimlerinde sıfır atık yaklaşımına yönelik farkındalık oluşturmak, atık oluşumunu önlemek, yasal, idari, teknik ve kurumsal alt yapıyı geliştirmek, sıfır atık yönetimi için mali kaynakları değerlendirmek, sıfır atık yönetim sistemini kurmak, etkin bir sıfır atık yönetiminin denetim ve izleme sistemini kurmak olarak sıralanmıştır.

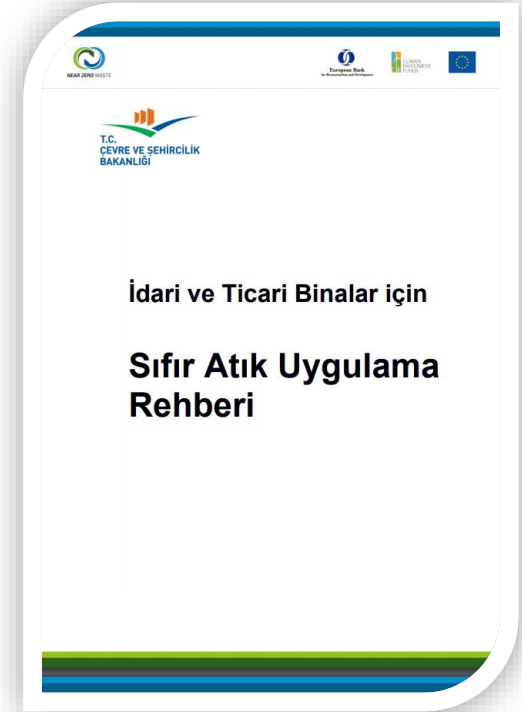

3. SIFIR ATIK UYGULAMA REHBERİ'NİN HAZIRLANMASI

Uygulamada bütünlüğü sağlamak, sistemli bir yaklaşımla çalışmalarını yürütmek, sıfır atık sistemini uygulayacak binalara ve belediyelere yol göstermek adına rehber ve plan formatına ihtiyaç duyulmuş ve Sıfır Atık Uygulama Rehberi'nin hazırlanması konusunda çalışmalar tamamlanmıştır.

Sıfır Atık Uygulama Rehberi, binalardan kaynaklı atıkların tanımlanması, doğru şekilde sınıflandırılması, atıkların önlenmesi/azaltılması ve uygun şekillerde geri kazanımı/bertarafı için atık üreticilerine yol gösterici olması amacıyla hazırlanmıştır. Bu rehber, Türkiye'deki binaların, kaynak kullanımlarını ve atık oluşumlarını azaltmak amacıyla düşük maliyetli önlemler almalarını ve kolay uygulanabilir prosedürler geliştirmelerini amaçlamaktadır.

Sıfır Atık Uygulama Rehberi, uzun süreli, kapsamlı ve maliyetli uygulamalardan ziyade daha kolay uygulanabilir, pratik ve ekonomik yöntemler sunmayı amaçlamaktadır.

4. SIFIR ATIK BİLGİLENDİRME MATERYALLERİNİN HAZIRLANMASI

Sürdürülebilir Sıfır Atık Yönetiminin kurulabilmesi noktasında toplumun tüm kesimlerinde farkındalık oluşturulabilmesi için uygulama ile ilgili genel bilgilerin yer aldığı basılı ve görsel yayınlara ihtiyaç duyulmuş ve bu konuda çalışmalara başlanmıştır.

Bu doğrultuda, öncelikle sıfır atık uygulaması konusunda bir kamu spotu ve tanıtım filmi hazırlanarak toplumun tüm kesimlerinde bilinç ve farkındalık oluşturmak hedeflenmiştir.

Ayrıca, sıfır atık uygulaması konusunda yapılanların/yapılacakların ve genel bilgilerin yer aldığı bilgilendirici broşür ve el kitapçığı hazırlanmıştır.

5. EĞİTİM FAALİYETLERİ

Sıfır Atık Projesinin, etkin bir şekilde yönetiminin sağlanması, çalışmaların seri bir şekilde yürütülmesi ve sıfır atık sisteminin kurulmasında eğitim ve bilgilendirme çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızdaki uygulamada aşamalı olarak 3000 çalışana uygulamalı olarak ayrı ayrı eğitim seminerleri düzenlenmiştir.

Bununla birlikte, Sıfır Atık Projesi kapsamında Ankara'daki kamu kurumları, belediyeler, hastaneler ve alışveriş merkezleri ile Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş kuruluşları ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin bilgilendirilmesi amacıyla 2017 yılında eğitim seminerleri düzenlenmiş ve Bakanlığımızdaki uygulamalar hakkında bilgiler verilmiştir. Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı kapsamında hedef kitlelere yönelik bilgilendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

6. SIFIR ATIK PROJESİ İNTERNET SİTESİ'NİN KURULMASI

Sıfır atık yönetimi kapsamında gerçekleştirilecek çalışmaları, iyi uygulama örneklerini, bilgi akışını sağlamak, uygulamayı dinamik tutmak, ilgili kurum/kuruluşlara bilgi transferi sağlamak amacıyla web sayfasının oluşturulması ihtiyacı doğmuş ve bu yönde çalışmalara başlanmıştır.

Söz konusu web sitesine, sıfır atık sistemi ile ilgili genel bilgilerin yer aldığı Sıfır Atık El Kitapçığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında yürütülen Sıfır Atık Projesi ile ilgili bilgilendirme sunumu, Sıfır Atık Uygulama Rehberi ve atıklarla ilgili faydalı bilgiler yüklenmiş olup web sayfası sürekli güncellenmektedir.

